

החברותא

החברותא בשאנן פנמי לחברים גליון מס 102

בסיד ערש"ק מט"ם כ"ד תמוז תשנ"ט

פנצנים יקרים

ויאמר אלהם משה עמדו ואשמעה מה יצוה ה' לכם (בהעלותך) אמר הבעש"ט עיקר כוונת המלך שנהיה מקושרים זה עם זה באחדות, ובלא זה אין להם תקומה ובודאי יפלו. וזה כוונת הכתוב: "עמדו" - אמר להם משה עמדו כאן אצלי, ובזכותכם "אשמעה מה יצוה ה' לכם" כי כחו של משה תלוי בזכותן של ישראל. (אור החכמה להגא"פ מקריסנפאלי זצ"ל)

אמר הרה"ק מרוזין זיע"א: יכול להיות שהאיש יהי' סמוך לבית המקדש ואעפ"כ להיות נקרא בדרך רחוקה יען כי נפשו טמאה. ומי שהוא טהור לנפש הגם כי רחוק מאד עם כל זה לא יהי' בדרך רחוקה כי כל דבר תלוי ברצון האדם אם ירצה באמת. (עירין קדישין)

אם האדם מסופק באיזה דבר אם הוא מצוה או ח"ו להיפוך. צריך להבחין בעצמו, הנהגה דרך היצר טוב שאומר לאדם פעם אחת או שתי פעמים ואם אינו שומע אוי שוב אינו תובע ומסית עוד. אבל היצוה"ר לא ינוח ולא ישקוט עד אשר מביאו לידי תאות העולם השפל הזה...

אדם השלם ששכלו ישר ולא ביקש חשבונות רבים. כל מה שרואה שיש בידו איזה מעט דמעט הכל לזכות וחסד גדול נחשב בעיניו. כי נפשו יודעת מאד שלפי מעש"ט לא היה ראוי לו אפילו פת לחם צר אחד בג' ימים לולי רחמי ה'.

שלום רב לאהבי תורתך, ואין למו מכשול. (תהלים קט) לאהבי תורתך הלומדים לשמה היו שלום רב, אבל "ואין" היינו אותם שאין לימודים לשמה הם למו מכשול שהם הם מכשול להלומדים לשמה... וגם יש לפרש עוד ואין למו מכשול שזה שאינו לומד לשמה רק להתייהר ולקנטר או התורה למו מכשול כמו שאמרו ביזמא (ע"ב) לא זכה וכו'...

מה טובו אהליך יעקב משכנותיך ישראל. כי תכלית היראה היא להיות בפנימיות ולא בגלוי... וזה פירוש מה טובו אהליך פירוש כי היריעות היו לאהל על המשכן מלמעלה וטוב הוא להיות אהל שלך - כלומר מלמעלה בגלוי - יהיה יעקב. שהוא מדרגה פשוטה. אבל משכנותיך פירוש הפנימיות יהי' ישראל דוקא שהוא מדרגה גדולה.

תפלה לעני כי יעמף (תהלים קכ) איך יעשה שתקובל תפלתו לרצון, ומפרש הכתוב כי יעמף פירוש שיתחבר עם הצדיק גמור, ויעמף הוא לשון חיבור, וזהו ולפני ה' ישפוך שיחו פירוש שהצדיק ישפוך את השיחה של העני לפני ה' לקבלה באהבה...

והיה זרעך כעפר הארץ ופרצת ימה וכו' (בראשית כח) מובא בשם הגאון החיד"א ז"ל שמי שיש לו ענוה באמת אין שולט בו עין הרע כי ענוה בגימטרי' ע"ן א' היינו בענוה הוא שולט על העין כי הוא יותר מעי". וזה שאמר הכתוב והיה זרעך כעפר הארץ, היינו שיהי' להם ענוה בחינת ארץ כמו הארץ שהכל רשים בה והיא משפיעה להם כל טוב. ואז ופרצת ימה וכו' כי לא ישלוט בהם עין הרע ויפרו וירבו בלי גבול. (מעשה נחמיה) ועל כולם אם אמר שהכל נהיה בדברו יצא (פר' כצד מברכין). היינו בכל מקרה ואסון ר"ל שיקרה לאדם אם הוא אומר: שהכל נהי' בדברו של הקב"ה או יצא. הוא יוצא מכל הרע והכל נתהפך לטוב.

(היהודי הקדוש מפישיחא)

שויתי ה' לנגדי תמיד (תהלים לו) שויתי לשון השתוות בין ה' שיתנהג עמי במדת הרחמים ובין לנגדי שיתנהג עמי במדת הדין שהוא נגד רצוני הכל שות אצלי. תמיד אני מקבל באהבה ובשמחה.

(מהר"י זצ"ל מרוזין בשם מרן הבעש"ט).

כל המרחם על הבריות מרחמים עליו מן השמים (שבת קנא) ושורש הדבר הוא דאיתא בזה"ק באתערותא דלתתא איתער עובדא דלעילא. נמצא כאשר האדם מרחם עצמו על הבריות הוא מעורר מדת הרחמנות ומרחמין עליו ג"כ.

(קדושת לוי - בלק)

שיחות קודש ממו"ר הרא"ש שליט"א

2102

נרשם עפ"י שיחת הרא"ש בשנת תשכ"ד ע"י אחד החברים.

י"סוד ה'יסודות ו'תכלית ה'כל, צדיק באמונתו יחי'!

להאמין באמונה פשוטה שהבוי"ת ש' הוא אחד יחיד ומיוחד, ובורא ומנהיג לכל הברואים, והוא לבדו עשה ועושה ויעשה לכל המעשים, ולית אתר פנוי מיני'.

פירוש הדברים בתכלית הקיצור!

שכל הנעשה מוטב ועד רע (בעיני בשר) הן בגשמיות והן ברוחניות הכל מאתו ית"ש. וכיון שכן, הוא בעצמו אינו כלום, ואינו עושה כלום, ואין לו לדאוג על כלום, מכיון שהוא לא עשה כלום, ואינו יכול לעשות כלום, ועליו רק להתפלל שיוכל לקיים מה שצוהו מי שאמר והי' העולם, לעסוק בתורה ומצות ומע"ט, והויות העולם הזה הכל, ואיך יפול הדבר, ואיך יוגמר הענין אם לטוב ואם לרע ח"ו (בעיני בשר) לא עליך המלאכה לגמור, זה לא שייך לו, כיון שהוא לא עשה כלום, א"כ מה איכפת לו מכל הנעשה.

ואין לו לרצות להשיג שום דבר, לא מיבעיא בגשמיות, אלא אפילו ברוחניות ג"כ לא, להגיע לאיזה מדריגה, להבין ולהשיג או לשמוע ולראות איזה דבר, ואף לא להיות ירא שמים, ועובד ד', כיון שהוא בעצמו אינו כלום, ומכלום אי אפשר להיות אלא כלום,

ועליו רק להתפלל להבוי"ת שידריכו בדרך

האמת, ושיאמין באמונה פשוטה (כלומר אף שאינו משיג ומבין אותו) שהבוי"ת הוא אחד ומלכותו בכל משלה, והוא אינו כלום. ואף גם אם יש לו איזה נפילה ח"ו באיזה מדה או תאוה רעה, אל יפול לבו מחמת זה, כי עליו להאמין שגם שם בשאול תחתית, יש אלוקים המחי' אותו כי השוכן איתם בתוך טומאתם כתיב, ואדרבה הנפילה הוא לצורך עליה, כלומר זה בעצמו הוא עליה שנתברר לו שהוא אינו כלום, ואל יתגאה בלבו לומר שהוא משהו, ושכבר עלה באיזה מדריגה, וסימן לדבר שנכשל באיזה עבירה ח"ו, לכך הראו לו את זה מן השמים, וכיון שבאה לכלל הכרה זו, אין לך עליה יותר מזה (וזה אפ"ל הפירוש שבכל נפשך, אפילו נוטל את נפשך, ולא כתיב את גופך, אלא אפילו ממש את הנפש והבן)..
אבל אל ישטה את עצמו לחשוב שאפשר לעשות איזה פשרה עם יצה"ר, מחמת מורא שלא יופל ברע. ולכן אם יסכים לו באיזה דבר, אזי יניחנו ויחמול עליו ואל יכשילו ואל יפילו. כי בודאי לא יחוס ולא יחמול עליו ויעשה כל האפשרות להאבידו בכל האופנים שהוא -

ואדרבה עליו להתפלל בכל עת ובכל רגע, שיעזור לו השי"ת שאל יפול ברע ולילך בדרך האמת.

הוסיף השומע וכתב

עיינ בספר אוצר החיים מנהגי הגה"ק בעל דברי חיים מצאנו זיע"א, מהרב יוסף שנברגר שליט"א דף ש' מנהגי שמ"ע ושמחת תורה, ומתחת להקו בהוספות וילקט יוסף סימן רס"ה, מביא שם עובדא מעניינת שיש לו שייכות לעניינינו.

וז"ל בליל שמ"ע אחר סעודת יו"ט הלך פעם רבינו לחדרו, והחסידים אחריו ובין החסידים היו שם ר' ירוחם טייטלבוים ור' יוסף שרף ועוד, פתח ר' יוסף שרף ואמר, רבינו מחר אי"ה נתפלל על הגשם, ונכון שרבינו יתפלל על פרנסה להעולם, הה"ק ר' מענדלי מרימינוב זי"ע הי' מתפלל ג"כ על פרנסה. השיב רבינו, יש להתפלל רק על החיים ופרנסה ממילא תבוא כי מאן דיהיב חיי יהיב מזוני, וכך נמשכו הויכוח כשתי שעות וכו'.

שאל אחד מהם מה לעשות כשיש לאחד בת שהגיעה לפרקה וצריך להשיאה ואין לו פרוטה לצרכי הנשואין?

השיב רבינו, לא אתה בלבד המחותן, יש עוד מחותן שהרי שלושה שותפים באדם, הקב"ה אביו ואמו, ואם כן גם הבורא הוא מחותן ואין לך מה לדאוג. ואף זה אומר לכם וכתוב בספרים שכל מעשי בראשית טורחים ועוסקים בשביל זוג איש ואשה,

ואם כן אפשר שבשביל מעות לא יתקיים הזיווג? והוא ממה נפשך אם הוא הזיווג האמיתי בוודאי יוגמר ואם אין זה הזיווג. האם צריכין דווקא להשיאם שיצטרכו לבוא לידי מריבה עד שלבסוף יתגרשו, ואח"כ בודאי יבוא דבר שכל מע"ב יגעים עליו.

ואספר לכם מעשה שהיה אצלי וכו'

פתח השני ואמר ומה לעשות כשהילדים רעבים ועוללים שואלים לחם ואין?

השיב רבינו. לא אתה בלבד אב לבנים, יש גם אב בשמים, והוא בודאי יתן להם מזונותיהם כשיצטרכו, ואספר לכם מעשה הרב ר' מיכלי מזלאטשוב זי"ע וכו'.

שאל אחד ואמר ומה לעשות אם צריכין לשלם שכר דירה, וצריכין גם מעות למסחר ואין?

השיב רבינו, אין צריך לדאוג על שום דבר, ואין צריך לרצות שום דבר, האדם צריך לחשוב את עצמו כאין. ובאמת הוא אין. וכשאתה צריך לדבר מה, כבר הנך יש, כי האין אינו צריך לכלום, צריך רק להתפלל בבוקר בקומו משנתו ולומר, רבש"ע אתה נותן מזון לכל הנבראים, תן גם לי מזון, ושוב אינו צריך לדאוג יותר. ואספר לכם מעשה הגה"ק ר' משה טייטלבוים מאוהל בעל ישמח משה זצ"ל וכו' עיי"ש.

דיבר על מה דאמרו במסכת אבות פרק ג' ומנין אפילו אחד שלומד תורה ששכינה כנגדו, שנאמר "בכל המקום אשר אזכיר את שמי אבא אליך וברכתיך". וקשה מה פשט אשר אזכיר, היה צ"ל אשר תזכיר את שמי, ודו"ק?

וענה הרא"ש שליט"א דאם האדם לומד תורה, ומרגיש שהוא לומד את התורה, ואינו נותן הכל להשי"ת, דאז לא שכינה כנגדו אלא ההיפך ח"ו, ואולם כשהאדם חי שאין הוא לומד כלל, אלא הרבש"ע לומד דרכו, דהיינו שהוא מופשט כלל מהתורה, דאז שכינה כנגדו, וזהו מדויק, כל מקום אשר אזכיר את שמי, דהיינו שהאדם חי שהרבש"ע הוא מזכיר שמו והאדם נשאר כלי ריק, דאז השכינה כנגדו, ופשוט.

שאלתי אותו כיצד נתן משה רבינו ע"ה שמצאצאיו יצא הנכד שלו יונתן בן גרשום לפסל מיכה, וזה הסתבב ע"י שיתרו הטיל מרוחו עליו. וחז"ל נוגעים בזה באמרו "לעולם ידבק אדם בטובים, שהרי משה נשא בת יתרו - יצא ממנו יונתן" (ילקוט שופטים י"ז). ע"ז אמר הרא"ש שהיה קטרוג על ישראל לפני יציאת מצרים "הללו עובדי ע"ז והללו עושי ע"ז ונאלץ משה מנהיג ישראל רעיא מהימנא להפקיר את אחד מצאצאיו, כך שהקריב עצמו ומסר נפשו לבטל את הקטרוג בזה שנתן חיל לסט"א וכך ניצלו בני ישראל מהשמדה. למעשה עשה תשובה בסופו של דבר.

דיבר על כך שיש כל כך הרבה צרות בישראל וכולם אמנם צועקים אל ה' לעזור להם בעת צרתם, אבל דא עקא שכל אחד צועק ומבקש לצאתו מהצרה שלו ואינם חסים על צער השכינה שגם הוא יצא מצרתו. אילו היו כולם מבקשים על ישועה כללית היו נענים והיו גם נענים כל אחד מצרתו ולא מתמהמהת הגאולה.

שאלו אותו מדוע לא ידוע מקום קבורתו של משה רבינו. אמר כי הוא בטל במציאות לגמרי. "כי לא יראני האדם וחי" אבל לאחר צאתו מהעולם הוזה הגיע לדרגתו הגבוהה ונכלל בקדושה ואיננו כי לקח אותו אלוקים.

אחד מאנ"ש שבא אל הרא"ש שליט"א יום קודם שהוא מוליך את בתו לחופה, ושאל אותו איך הוא יכול להודות להשי"ת על החסד שהוא עושה אתו שהגיע לעת דודים כלולת בנו, ואיזה מזמורי תהלים יאמר על כך. אמר לו הרא"ש כל מזמורי התהלים אינם שווים איפוק אחד מצדך (איין איינגעהאלטנקייט פון דיינ זייט), קצת הכנעה, "כף אחת"!

שהשמחה במעונם

מו"ר הרא"ש שליט"א להולדת הנ"ן
הר"ר שמואל קלירס ומשפ' להולדת הנכד
הר"ר אהרן קלירס ומשפ' להולדת הבן
הר"ר משה הוכמן ומשפ' להולדת הבן
משפ' כהן להולדת הנכד
הר"ר משולם מורגנשטרן ומשפ' להכנס הבן בעול המצוות
הר"ר ישראל מאיר סגל ומשפ' לאירוסו הבת
הר"ר גדליה סגל ומשפ' לאירוסו הנכדה

לרפואת מרת דינה בת רבקה וב"כ בתוך שאר חילי ישראל

להצלחת מרת גליה בת מניה מתילדה תחי, רומיה ברכה בת גליה, ונתלי שמחה בת גליה,
ללכת בדרכי צדיקים וישרים.

י"ל ע"י

משרת החברותא

עיני 3

טל: 02 5829688

ת"ד: 5080

ירושלים 91050